

DEJAVNOSTI CENTRA ZA INTERVENCIJO V KRIZI OTROK IN MLADOSTNIKOV PRI INŠTITUTU ODPRTA DRUŽBA MAKEDONIJE

Da bi izgradili lasten vrednostni sistem življenja, je otrokom in mladostnikom potrebna podpora njihove celotne okolice. Predvsem tistih, ki neposredno ali posredno sodelujejo v izobraževanju in vzgoji mladega človeka, ga sprejemajo kot posameznika, s popolnim upoštevanjem njegovih potreb in realnih možnosti spodbujajo rast in spoznavanje različnih področij.

Otroci in mladostniki imajo potrebo, da izrazijo sebe, posebej svoje občutke, kadar so žalostni, srečni, besni, osamljeni, potrebo, da jih poslušamo, so sprejeti in jim je dana možnost, da delijo svoja doživljanja.

Glede na ta cilj smo menili, da je obstoj Centra za intervencijo v krizi otrok in mladostnikov, projekta pri Inštitutu Odprta družba Makedonije, nujno potreben in upravičen. Projekt smo začeli izvajati leta 1993, najprej z izobraževanjem tima psihiatrov, psihologov, zdravnikov, Center pa je začel delovati s koncem istega leta. Delo se odvija v obliki naslednjih aktivnosti:

1. Telefon za otroke in mladostnike (SOS)
2. Psihoterapevtska svetovalnica
3. Delavnice, skupinske aktivnosti organizirane in izvajane v begunskih taboriščih, v kar nameravamo zajeti tudi osnovne in srednje šole.

Aktivnosti se odvijajo na nivoju preprečevanja, terapije in edukacije. Cilj teh dejavnosti je predvsem dostopnost otrokom v Republiki Makedoniji, kot tudi vzpostavitev multidisciplinarnega pristopa k izgradnji in ohranjanju stabilne psihosocialne identitete otrok in adolescentov, gradeč komunikacijsko mrežo strokovnjakov, učiteljev in staršev za adekvatno spremljanje potreb in težav, s katerimi se soočajo.

Psihoterapevtske delavnice v begunskih taboriščih z otroki, ki so del tragičnih dogajanj na prostoru bivše Jugoslavije, z otroki, ki so proti svoji volji in v nasprotju s prelepimi otroškimi sanjami postali del kaosa in begunstva. Cilj teh delavnic je bil pomagati otrokom pri integraciji v novem okolju, najpogostejši simptomi so bili umik vase, depresivnost, anksioznost, fobičnost, psihosomatske težave, spremembe v vedenju. Travmatizirani otroci brez simptomov so bili na nek način v težjem položaju, saj otrok s simptomi skuša najti izhod iz kaotičnega stanja.

Skupinske aktivnosti strukturirane kot enoinpolurna srečanja enkrat tedensko v starostnih skupinah, primerno prilagojeni načini dela, igralna terapija, ekspresivne tehnike, relaksacijske tehnike, psihodramatske delavnice. Vsaka delavnica je bila celota sama zase in v kontinuiteti z ostalimi, vsebovala je uvodni del - ogrevanje, osrednji del - glavna aktivnost in zaključni del - zapiranje.

Cilj vsake delavnice je zadovoljevanje potrebe po strukturi, verbalno in neverbalno izražanje, doseganje tolerantnosti in kohezivnosti v skupini, samoaktualizacije in osebne potrditve, kot tudi omogočanje izražanja samega sebe, kontakta s svojimi čustvi, potrebami in izkušnjami, spoznavanje razlik in podobnosti z drugimi, izgradnja aktivnega pristopa k reševanju problemov stimulirajoč največjo danost mladosti, spontanost in krativnost - svobodo izraza.

Delavnice z uporabo psihodramskih tehnik

- ⇒ Imam veliko željo, ki je trenutno ne morem uresničiti, ampak nekega dne mi bo uspelo, saj mi smo otroci in življenje je pred nami...
- ⇒ Hotel(a) sem nekaj, kar je zame zelo pomembno, reči nekomu, ampak zaradi okoliščin v in izven mene nisem mogel(a), pa bom poskušal(a) zdaj...
- ⇒ Če bi bil kralj(ica), bi moje kraljestvo bilo tako.
- ⇒ "Živalski vrt"
- ⇒ "Nori avtobus"
- ⇒ Če bi bil velik.
- ⇒ Psihodramatski prikaz resničnega ali zamišljenega srečanja z drago osebo.

Cilj teh delavnic je psihodramatsko oživljanje različnih življenjskih situacij, posebej neizpoljenih želja, stimuliranje otrok, da odkrito govorijo o svojih težavah, spodbujanje vstopa v vloge odraslih, vizije sedanjosti in projekcije prihodnosti, sporočila odraslim, izbiranje vlog, identifikacija z vlogami, menjavanje vlog, kot tudi zavedanje različnih vlog v življenju in pripravljenost nanje.

V delavnicah se je težilo k doseganju motorične aktivnosti, praznjenju agresivnosti, integracije članov skupine kot tudi občutka skupinske pripadnosti in vse to s tisto najlepšo, najbolj zdravo obrambo pred žalostjo, humorom in sprostitvijo.

Ogrevanja tipa "povej svoje ime" (kako bi želel, da me kličete), delo v parih, verbalno in neverbalno izražanje s posebnim poudarkom na neverbalni ekspresiji emocij s ciljem boljšega razumevanja neverbalnih sporočil otrok. Uporabljana so ogrevanja tipa "dober stol", "slab stol", ki stimulirajo samoprezentacijo sebe v pozitivni in negativni luči, da bi se doseglo zavedanje in stik z negativnimi čustvi in njihova integracija. In na koncu vsake delavnice je deljenje svojih občutij s popolnim zaupanjem ostalim ustvarjalnim v ozaveščanju svojih potreb.

*Tim centra za intervencijo v krizi
otrok in mladostnikov pri Inštitutu
Odprta družba Makedonije*